

Žďárskými vrchy na kole

sobota 21. června 2014

Doprava: individuálně osobními auty - neexistuje vhodný spoj hromadnou dopravou.

Odjezd: v 8:30 hod. od myčky aut na parkovišti UNI HOBBY Pardubice (bývalé OBI).

Start a cíl cyklovýletu: Ždírec nad Doubravou - parkoviště před vlakovým nádražím.

Popis trasy:

Ujedeme přibližně 66 km.

Od vlakového nádraží ve Ždírci nad Doubravou [a] se vydáme směrem na Krucemburk. Ještě ve Ždírci n. D. se napojíme na cyklostezku 5127. V Krucemburku [b] odbočíme vpravo na cyklostezku 4122, která nás zavede až k Ranským jezírkům [c]. U nich, na rozcestí Podhorská louka, odbočíme vlevo a po modré turistické značce (TZ) přijedeme na rozcestí Synkův kopec. Dále pokračujeme přímo, ale již po zelené TZ přes rozcestí Žlábek na rozcestí Nový rybník. Následně po silnici II. třídy číslo 350 vlevo dojedeme do obce Račín [d]. Tady odbočíme vpravo a po žluté TZ dojedeme k rybníku stejného jména. Na jeho břehu nalezneme první betonovou sochu [e]. Jmenuje se Rak. Až na rozcestí Vápenice sledujeme žlutou TZ. Na rozcestí Vápenice odbočíme vlevo a po zelené TZ pokračujeme přes rozcestí Pod Adamovým kopcem na rozcestí Salvator. Zde odbočíme vpravo a po žluté TZ dojedeme na rozcestí U Jordánku, kde odbočíme vpravo a po modré TZ vystoupáme kolem Starého Dvora k další soše jménem Mamlas. Pokračovat budeme po okraji pole JJZ směrem (bez značek). Podjedeme pod železniční trať a záhy již uvidíme sochu pojmenovanou Hamroň. Dojedeme k silnici, po které se vydáme vpravo do obce Hamry nad Sázavou. Za železniční stanicí se napojíme na červenou TZ, která nás dovede k soše jménem Mamut. Nedaleko od něj se nachází Rozštípená skála [f] a Šlakhamr, zvaný též Brdíčkův mlýn. Po červené TZ se vrátíme zpět do Hamrů n. S. Pokračujeme dále bez značek. Za kulturním domem odbočíme vpravo a za historickým kamenným mostem vystoupáme k silnici číslo 19. Opatrně přes ní přejedeme a odbočíme vlevo po souběžné cyklostezce, která nás dovede k soše Koně (je však na druhé straně silnice I. třídy). Dále budeme pokračovat ke staré radnici a tvrzi ve Žďáru nad Sázavou [g]. Ze Žďáru n. S. pojedeme po cyklostezce podél řeky. Zajedeme se podívat na Zelenou horu [h] a k zámku. Na rozcestí Zámek odbočíme vlevo k hrázi vodní nádrže Pilská. Před ní však odbočíme doprava a po cyklostezce pojedeme; kolem další sochy se jménem Hraniční kámen; na druhý konec vodní nádrže. Tam odbočíme nejprve vpravo a po zhruba 200 m vlevo. Silnice nás dovede do obce Polnička [i]. Po červené TZ dojedeme k zahradní železnici. Stále pokračujeme po červené TZ. Okolo Nového Mlýna dojedeme na hráz Velkého Dářka [j], kde je socha nazvaná Rozcestník. Vystoupáme ještě po asfaltové silnici do Škrdlovic [k], kde si prohlédneme sochu Hroši. Určitě stojí za těch několik kilometrů zajíždky. V obci můžeme zhlédnout také moderní kapli sv. Cyrila a Metoděje. Nyní se musíme vrátit zpět kolem Nového Mlýna na bezejmennou křižovatku cest. Na ní se dáme doprava, následně hned vlevo. Na další křižovatce narazíme na kvalitnější cestu. Pojedeme po té vpravo až na křižovatku se silnicí. Neodbočujeme a pokračujeme po ní až na rozcestí Pod Kopcem. Zde odbočíme vlevo do obce Hluboká, kde je vztyčena poslední socha - Josefína. Objedeme ještě rybník Řeka a po žluté TZ přes Staré Ransko dojedeme až k nádraží ve Ždírci nad Doubravou.

Poznámka k výletu: Popsána je pouze základní trasa. Zájemci o návštěvu jen některých míst a pamětihodností se mohou s vedoucím výletu dohodnout na zkrácení své trasy.

Možnosti občerstvení: Ždírec n. D., Račín, Hamry n. S., Žďár n. S., Polnička, Velké Dářko, Škrdlovice a Hluboká.

Mapa: zelená edice map KČT č. 48 Žďárské vrchy, nebo vhodnější mapa č. 141 Žďárské vrchy od SHOCartu. Samozřejmě v obou případech nejlépe poslední vydání.

Doporučení vedoucího: vhodné oblečení, cyklistická přilba, základní nářadí, náhradní duše nebo lepení, pumpička a kvalitní zámek na kolo. Trasa je vedena po všech typech povrchu (od kvalitního asfaltu až po lesní pěšiny), proto není vhodná pro „leštěnky“, „uloženky“ a kola určená pouze na silnici.

Trasu připravil, přihlášky přijímá a výlet vede: **Mir. Halda** (mobil 605 339 464, operátor T-Mobile, e-mail mir.halda@seznam.cz). Přihlášení účastníci obdrží popis trasy a mapku.

Turisticko-vlastivědný text:

[a] **Ždírec nad Doubravou** – obec prvně zmíněna roku 1399, současný název má od r. 1951, na město povýšena v roce 2000.

[b] **Krucemburk** – obec založena ve 13. stol. patrně řádem německých rytířů, historický status městyse ze 14. stol. byl obnoven r. 2006. V letech 1949 až 1993 název Křížová.

[c] **Ranská jezírka** – soustava zatopených prohlubní po těžbě rud, prameniště řeky Doubravy.

[d] **Račín** – v letech 1944 až 1945 sídlo štábu partyzánské brigády, chráněná lípa.

[e] **betonové sochy** – autorem je Michal Olsiak. Více se můžete o něm a jeho díle dočíst například na www.olsiak.cz, nebo na <http://www.zdarns.cz/turistika/skladacka-olsiak.pdf>.

[f] **Rozštípená skála** – mohutný svahový skalní mrazový srub, jehož délka je 75 m a celková výška pak 15 m. Ve své spodní partii je "rozštípnut" v délce 10 m a šířce 2 m.

[g] **Žďár nad Sázavou** – okresní město, ležící na pomezí Čech a Moravy v malebné krajině Českomoravské vrchoviny, uprostřed chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy. Jeho historie je úzce spjata s rozvojem žďárského cisterciánského kláštera a sahá až do poloviny 13. století. Obec Žďár byla na město povýšena r. 1607, kardinálem Františkem z Ditrichštejna.

[h] **Zelená hora** – poutní kostel sv. J. Nepomuckého je vrcholem tvorby architekta Jana Blažeje Santiniho Aichela. Památka byla v prosinci 1994 zapsána do seznamu světového dědictví UNESCO. Nedaleko stojí bývalý klášter. Dnešní podobu získal při rozsáhlých přestavbách za opata Václava Vejmluvy v první polovině 18. století.

[i] **Polnička** – obec prvně zmíněna r. 1293, jedno z nejstarších středisek železářství na Vysočině, železářny v činnosti od 14. stol. do roku 1862. U zahradní restaurace dětská úzkorozchodná železnice.

[j] **Velké Dářko** – rozlohou 206 ha největší rybník Českomoravské vrchoviny, vytéká z něj řeka Sázava. Byl založen r. 1480 pro pohon hamrů, v současnosti využíván k rekreaci.

[k] **Škrdlovice** – obec prvně zmíněna r. 1454. Proslulá sklárna byla založena v roce 1939 Emanuelem Beránkem. Novodobá kaple svatých Cyrila a Metoděje je z r. 1998. Mohutná památná lípa.